

Mai 2024

**RISIKO- OG
VESENTLIGHETSVURDERING
FORVALTNINGSREVISJON OG
EIERSKAPSKONTROLL 2025-2028**

KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Postboks 80 ,9501 ALTA
post@kusek.no
www.kusek.no

Innhold

FORORD	3
1. INNLEDNING	4
1.1 BAKGRUNN OG HENSIKT MED RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING	4
1.2 ELEMENTER I RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGEN	5
1.3 DATAINNSAMLING.....	8
1.4 DATAGRUNNLAG.....	9
2. GENERELT OM KOMMUNEN	10
2.1 POLITISK OG ADMINISTRATIV ORGANISERING	10
2.2 ANTALL ANSATTE	11
2.3 FINANSIELLE NØKKELTALL.....	12
2.4 BEFOLKNINGSUTVIKLING.....	12
2.5 SELSKAPER OG EIERSKAP	12
3. VALG AV RISIKOOMRÅDER.....	13
3.1 KOMMUNEBAROMETERET.....	13
3.2 ANDRE OMRÅDER MED MULIG RISIKO	23
3.3 ANDRE INNSPILL.....	23
3.4 PRIORITERTE OMRÅDER FOR RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING	24
4. FORVALTNINGSREVISJON- ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET.....	25
4.1 SEKTOROVERGRIPENDE OMRÅDER.....	25
4.2 HELSE OG OMSORG	34
4.3 OPPVEKST	40
5. FORVALTNINGSREVISJON - ANALYSE RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER	43
5.1 KOMMUNALE FORETAK	43
6. EIERSKAPSKONTROLLER – RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER	46
7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN	48
7.1 <i>GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER.....</i>	<i>48</i>
7.2 <i>PRIORITERTE OG IKKE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER I PERIODEN 2021-2024.....</i>	<i>48</i>
7.3 <i>STATLIGE TILSYN</i>	<i>49</i>
8. FORSLAG TIL PRIORITERING AV FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER.....	50
8.1 SEKRETARIATETS FORSLAG.....	50
8.2 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK I SAK 23/24	50

FORORD

Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er utarbeidet av Kusek IKS på oppdrag for kontrollutvalget i Karasjok kommune. Dokumentet danner grunnlaget for henholdsvis plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Planene vedtas av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

22. mai 2024

KUSEK IKS

Kate M. Larsen
Daglig leder

Anne Berit Bæhr
Rådgiver/prosjektleder

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og hensikt med risiko og vesentlighetsvurdering

I forbindelse med bestilling fra kontrollutvalget i møte 30.11.2023 har Kusek IKS gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering av Karasjok kommune sin virksomhet og i selskaper der kommunen har eierinteresser. Formålet med ROV-vurderingene har vært å skaffe relevant informasjon om de delene av virksomhetene i kommunen og selskapene der kommunen har eierinteresser som det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

ROV-vurderingene er systematisert og fremstilt i dette dokumentet på et overordnet nivå. ROV-vurderingene danner grunnlaget for kontrollutvalget sitt arbeid med planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for denne planperioden.

Kontrollutvalget er pålagt å utarbeide slike planer.¹ Planene skal vedtas av kommunestyret. Kommunestyret *kan delegere* til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som Kusek IKS legger til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, det kan være kommuneloven, aksjeloven, lov om interkommunale selskaper, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer. Fokus i en forvaltningsrevisjon av selskapet er på selve selskapet, om det drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser, og om det drives i samsvar med lover og regler samt på en økonomisk forsvarlig måte.

I kommunelovens bestemmelser om egenkontroll framgår det at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide henholdsvis en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner, og en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

I kapittel 2 presenteres kommunens organisasjon og nøkkeltall. I kapittel 3 gjøres det rede for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av. Den konkrete vurderingen presenteres i kapittel 4 og utover.

¹ Kommuneloven § 23-2 første ledd.

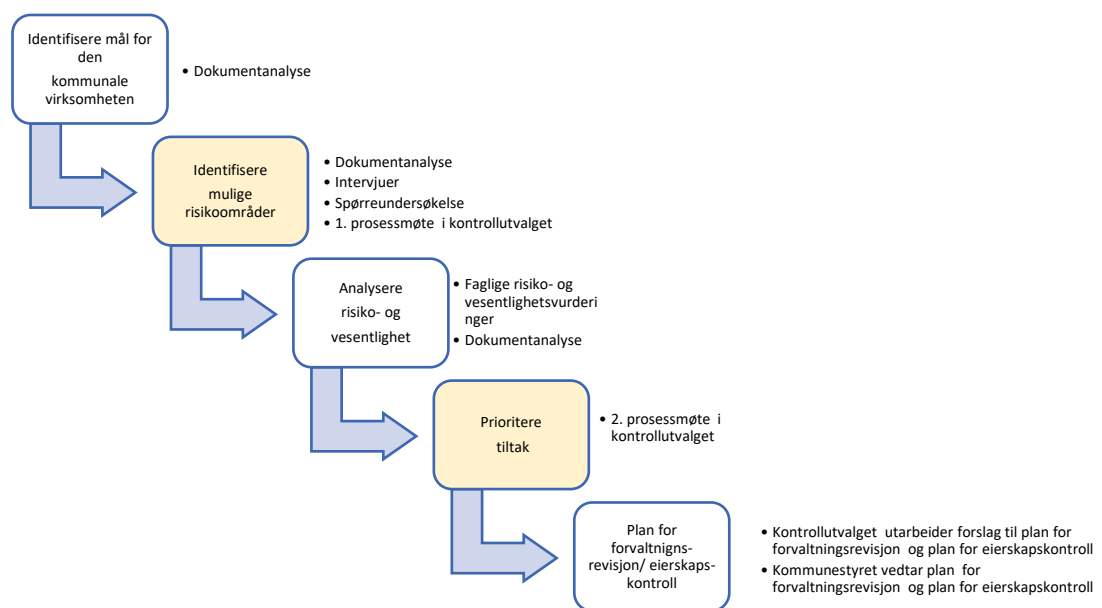
1.2 Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Risiko- og vesentlighetsvurderingene som gjøres, er inspirert av COSO-rammeverket. COSO -rammeverkene er utarbeidet med tanke på ledelse og styring i alle typer virksomheter, og som kan anvendes både i privat og offentlig sektor.²

Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderinger er følgende:

- Mål for kommunens virksomhet
- Risikofaktorer
- Risikovurderinger
- Vesentlighetsvurderinger
- Prioritering

Elementene inngår i den helhetlige planprosessen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og kan skisseres på denne måten:

Figur 1 Skisse for planprosess

² Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - en frivillig organisasjon i privat sektor som har som formål å forbedre kvaliteten på finansiell rapportering gjennom fokus på etikk i forretningslivet, effektiv intern kontroll og corporate governance.

I 2004 la COSO fram et nytt rammeverk – Enterprise Risk Management (ERM) – Integrated Framework.

1.2.1 Identifisering av mål for kommunens virksomhet

Kusek IKS har valgt å identifisere mål for kommunens virksomhet ut ifra følgende:

- Gjeldende lover og forskrifter (krav som er pålagt å levere til innbyggere kan forstås som mål for den kommunale virksomhet)
- Kommunale plandokumenter (mål oppnåelse)
- Vedtak og forutsetninger i kommunestyret
- Utnytte ressursene på best mulig måte i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv

Identifiserte mål behandles i kapittel 4 til 9.

1.2.2 Identifisering av risikofaktorer og risikoområder

Utgangspunktet for risikovurderingene er uønskede hendelser/ mangler / avvik – risikofaktorer – som kan inntreffe og true måloppnåelsen i kommunen.

Uønskede hendelser kan blant annet inntreffe med hensyn til følgende områder:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

I identifiseringen av risikoområder har Kusek IKS lagt følgende kriterier til grunn for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av:

1. Kommunebarometeret – områdene hvor karaktersettingen indikerer at tilstanden ikke er tilfredsstillende
2. Andre temaer/områder med risiko for avvik, mangler eller uønskede hendelser
3. Temaer/områder foreslått av kontrollutvalg, folkevalgte, revisor eller andre

Identifisering av risikoområder behandles i kapittel 3.

1.2.3 Risikovurderinger

Risikovurderinger er sammensatt av tre ulike elementer, og vurderes i betydningen av de mulige framtidige hendelsene og sannsynlighet:

- Vurdering av konsekvens
- Vurdering av sannsynlighet
- Risikoreduserende tiltak

Vurdering av konsekvens

Med konsekvens menes den betydning det vil ha for kommunens måloppnåelse, dersom de ulike risikofaktorene inntreffer og som kan utgjøre en risiko for at kommunen ikke når sine mål.

Vurdering av sannsynlighet

Med dette menes sannsynlighet for at en risikofaktor kan inntreffe. Ved vurdering av sannsynlighet er det tatt utgangspunkt i tidligere hendelser og endringer i omgivelsene som kan ha påvirkning for sannsynligheten.

Risikoreduserende tiltak

Risikoreduserende tiltak er eventuelle tiltak som kommunens ledelse har iverksatt for å redusere muligheten for at måloppnåelse ikke inntreffer, og som reduserer virkningene dersom risikofaktorene likevel slår til. På et overordnet nivå er det kartlagt hvilke tiltak som er etablert i kommunen og vurdert i hvor stor grad disse har risikoreduserende effekt, sett mot konsekvens av sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer.

Risikovurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.4 Vesentlighetsvurderinger

Vesentlighetsvurderinger innebærer en samlet vurdering av alvorsgraden som den enkelte faktor representerer i forhold til måloppnåelse. Aktører med ulikt ståsted kan ha svært ulik oppfatning av hva som er vesentlig.

Vesentlighet vurderes ut fra ulike perspektiv:

Fra brukerperspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig.

Fra medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentlig.

Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til samfunnet og miljøet, herunder omdømme.

Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av tjenesteområdets driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter, samt forskjeller i forhold til sammenlignbare kommuner med mer.

Fra et organisatorisk perspektiv, vurdert ut ifra elementer som styring, kontroll, ledelse og rapportering.

Fra et politisk perspektiv, vurdert ut ifra ulike tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgte perspektiv (oppfatning av vesentlighet kan variere mellom politiske grupperinger)

Vesentlighetsvurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.5 Prioritering av risikoområder

Prioriteringa av risikoområder gjøres ut fra trafikklysmodellen etter en faglig-/skjønnsmessig vurdering, og brukes som et utgangspunkt til prioritering av tiltak.

	Høy	På områder som er merket rødt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være høy risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Middels	På områder som er merket gult mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være middels risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Lav	På områder som er merket grønt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være lav risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.

Figur 2 Trafikklysmodell

1.3 Datainnsamling

Statistikk og diverse målinger

Offentlig statistikk er hentet fra offentlige tilgjengelige databaser som for eksempel KOSTRA, kommunebarometer, åpenhetsindeksen, effektivitetsanalysen, kommunetesten og KS sin statistikk om sykefravær.

Statistikk gir mulighet for å sammenligne tall som gjelder for Karasjok kommune med andre kommuner av tilsvarende størrelse og økonomiske rammebetingelser.

Kommunale dokumenter

Dokumentene som er gjennomgått er i hovedsak informasjon fra Karasjok kommunes hjemmeside, herunder årsberetning, budsjett og handlingsprogram.

Intervju og innspill

I prosessmøtene til kontrollutvalget kan for eksempel ordfører, gruppeledere, kommunedirektør, andre administrative ledere, tillitsvalgte, mv. inviteres til møtene. De inviterte får tilsendt forrige ROV og spørsmål til forberedelse før møtet. Spørsmål kan blant annet være:

- a. På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der

kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?

- b. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Det kan også være aktuelt å gjennomføres intervju runder/spørreundersøkelser.

Kontrollutvalg

Det er gjennomført prosessmøter hvor kontrollutvalget har drøftet valg av områder/tema for risiko- og vesentlighetsvurderinger som tas med i de videre vurderinger.

Kontrollutvalget diskutere informasjonen som kommer frem under prosessmøtene og informasjonen systematiseres ved hjelp av trafikklys-modellen. Kontrollutvalget prioriterer tema/områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunens revisor

Kommunens revisor sine løpende rapporteringer til kontrollutvalget tas med i vurderingene samt konkrete innspill på områder de anser det kan være risiko på.

1.4 Datagrunnlag

I arbeidet med innhenting av informasjon har Kusek IKS blant annet sett til følgende kilder:

- Årsrapporter og årsregnskap
- Årsbudsjett og økonomiplaner
- Kommuneplanens samfunnsdel og planstrategier
- Fag- og temaplaner (for eksempel kompetanseplan)
- Kommunedelplaner
- Retningslinjer og reglement
- Eierskapsmelding
- Protokoller fra møter i kommunestyret
- Drøfting i kontrollutvalg/intervju/spørreundersøkelser
- Offentlig statistikk
- Kommunebarometeret
- Statsforvalterens kommunebilde med analyse av den enkelt kommune
- Tidligere gjennomførte revisjoner
- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller
- Sekretariatets generelle kjennskap til kommunen og erfaring på områdene
- Saker i media
- Kommunens hjemmeside
- Relevant lovverk
- Statlige tilsyn

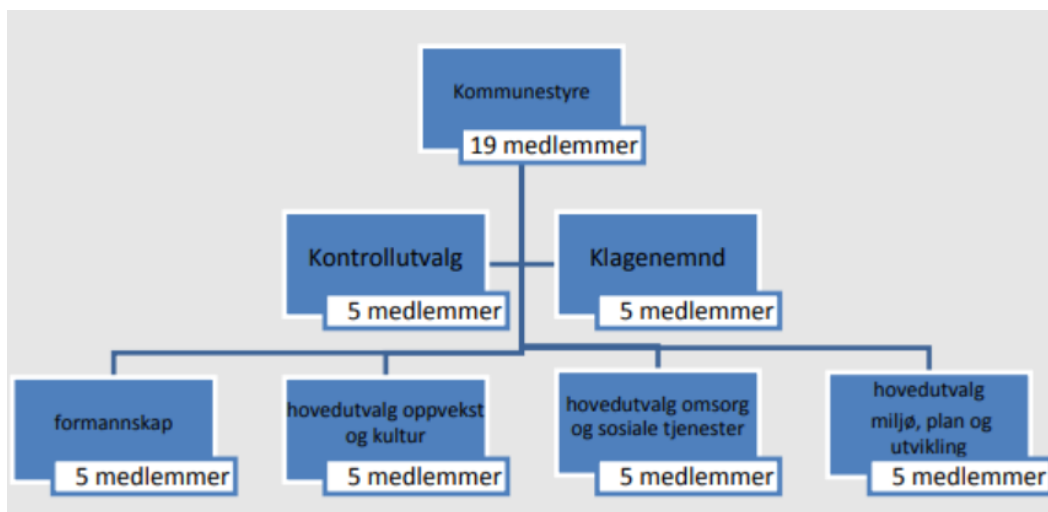
2. GENERELT OM KOMMUNEN

Her presenteres generell informasjon om kommunen, analysedelen er i kapittel 4.

2.1 *Politisk og administrativ organisering*

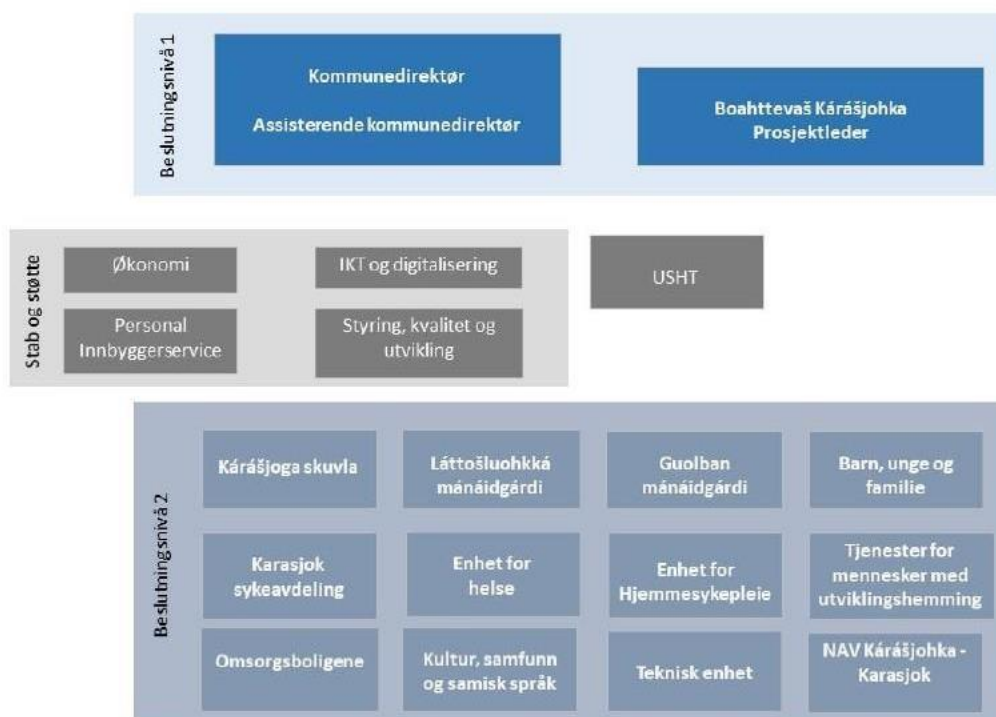
Karasjok kommune styres etter formannskapsmodellen, som for øvrig er den mest vanlige modellen i kommunene. Dette innebærer at formannskapet som utøvende politisk organ velges av kommunestyret etter partienes forholdsmessige representasjon i kommunestyret. Delegasjon til formannskap, utvalg, råd og nemnder er gitt i kommunens delegasjonsreglement.

2.1.1 Organisasjonskartet politisk organisering

Figur 3 Politisk organisering i Karasjok kommune

2.1.2 Organisasjonskartet administrativ organisering

Figur 4 Administrativ organisering i Karasjok kommune

2.2 Antall ansatte

I kommunen årsrapport kommer det frem at det pr. 31.12.2022 var 277 ansatte i kommunen fordelt på 190 kvinner og 88 menn. Det er 262 stillingshjemler i kommunen fordelt på 224 årsverk, noe som tilsier at kommunen har en del deltidsansatte.

Denne tabellen viser en oversikt over stillingshjemler, årsverk og ansatte fordelt på fagområder i kommunen:

	Kommunedirektørens Stab/NAV	Helse og omsorg	Oppvekst, utdanning, språk og kultur	Teknisk	Totalt
Antall ledere	5	6	6	3	20
Stillingshjemler	19	104	90	49	262
Antall ansatte	19	99	97	49	264
Årsverk	19	91	85	29	224

Kilde: Årsrapport Karasjok kommune, 2022.

2.3 Finansielle nøkkeltall

Måltall	Vedtatt verdi 2022-25	Oppnådd verdi regnskap 2022
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,50 %	2,30 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	10 %	2,00%
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	80 %	74,5 %

Kilde: årsrapport 2022

2.4 Befolkningsutvikling

	Personer			
	2020	2021	2022	2023
5437 Kårásjohka - Karasjok	2628	2641	2584	2543

Tabell 1 Befolkningstallet i Karasjok kommune. Kilde: SSB, tabell 07451

I årsrapporten for 2022 beskriver kommunedirektøren befolkningsutvikling i kommunen slik: *“De store trekkene i befolkningsutviklingen i Karasjok kommune har over mange år vært en befolkningsnedgang. Samtidig ser vi en ubalanse i befolkningssammensetningen i prognosene fram mot 2040, der andelen eldre øker i forhold til den yrkesaktive delen av befolkningen, mens andelen barn og unge synker. Befolkningsutviklingen er urovekkende i et fremtidsperspektiv.”*

2.5 Selskaper og eierskap

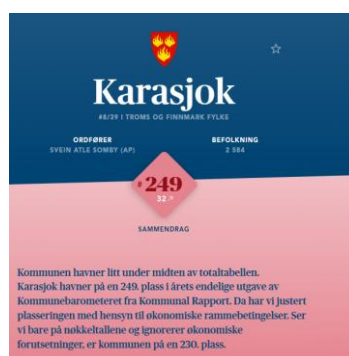
Karasjok kommune har følgende eierskap i heloffentlige selskaper:

Selskapsnavn	Selskapets formål	Eierandel
Interkommunalt Arkiv IKS (IKA FINNMARK IKS)	Arkiv	2,83 %
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS (Kusek IKS)	Sekretariats-tjenester	1 eierandel
Komrev NORD (IKS)	Revisjon	0,75%
Finnmark Miljøtjeneste AS	Renovasjonstjenester	17,5 %
Sápmi Næringshage AS (tidl. Indre Finnmark Utviklingsselskap AS)	Bidra til økt verdiskapning gjennom å tilrettelegge for utvikling av arbeidsplasser innenfor eksisterende næringsliv og etablering av nye bedrifter.	25,0 %
KAPRO AS	Arbeidssamvirke, samt andre attføringstiltak.	100,0 %

3. VALG AV RISIKOOMRÅDER

3.1 Kommunebarometeret

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres 356 kommunene etter 155 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer. Karasjok kommune er rangert på plass:

Figur 5 Rangering av Karasjok kommune i kommunebarometeret. Kilde Kommunalrapport

I de fleste tilfeller er målingene knyttet til kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenestetilbud, men det kan også dreie seg om overgripende forhold som økonomisk tilstand og utvikling. Det er i den sammenheng naturlig å gjøre en nærmere vurdering av områdene hvor kommunen ifølge Kommunebarometeret presterer svakt, samt om det skal gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av sektoren eller spesifikke deler av den.³ Kusek IKS presenterer i dette kapittelet og *prosessmøte 1 til kontrollutvalget* sektorene i sin helhet slik den er framstilt i Kommunebarometeret.

Kusek IKS anser i denne sammenhengen en **karakter lavere enn 3 som indikasjon på at kommunens prestasjon er utilfredsstillende**. Karakterer som er knyttet til mer generelle forhold i kommunen, og ikke nødvendigvis sier så mye om kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenester (for eksempel kinobesøk per innbygger), er ikke vektlagt i risiko- og vesentlighetsvurdering.

³ I noen tilfeller har det ikke vært mulig å beregne nøkkeltall fordi det ikke er publisert tall av personvern hensyn eller fordi kommunen ikke har rapportert noen tall på området. På disse områdene er det ikke satt karakter.

3.1.1 Grunnskole

Tabell 2: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Grunnskole 309 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	2.83	2.99	3.14	3.51	4.21
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	2.28	3.79	3.7	6	6
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		3.38	3.06	3.72	2.58
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³	2.82	2.89	2.92	2.93	
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³	2.85	3.48	3.49	4.7	4.77
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³	2.45	1	1	2.77	
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	6	6	6	3.49	1
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	2.56	2.83	2.32	1	1
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	5.02	4.2	1.91	1.93	1.82
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	3.23	6	2.46	2.43	1.01
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	3	3.35	3.56	4.29	4.8
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	2.31	1.83	2.04	2.63	3.07
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	1.32	1.24	1	1	3.73
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	3.17	3.35	4.37	4.76	4.96
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	3.45	3.92	5.18	5.24	4.74
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	3.35	3.52	4.22	4.7	4.48
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	2.69	1	1	1	2.92
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	1.37	1	1	1	1.64
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	1	1	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer lavt på læreres kompetanse, og andel elever som får leksehjelp på 5.-7. trinn og på 8.-10. trinn.

Kusek IKS vurdering

Karasjok kommune scorer lavt på kompetanse i skolen. Grunnskolen var et prioritert område for forvaltningsrevisjon i inneværende planperiode. Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon i fagområdet i denne perioden.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til at andelen av lærere som ikke oppfyller kompetansekrav er på 10 %, og det vurderes som noe høy. Kommunedirektøren skriver i årsrapporten for 2022 at skolen har kjøpt tjenester fra samisk videregående skole til blant annet voksenopplæring. I tillegg skriver kommunedirektøren i årsrapporten 2022 at enheten har mange seniorer på jobb. Det kan bety at det vil bli utfordringer i forhold til rekruttering til av lærere til skolen.

Rekruttering, bemanning og kompetanse er et gjennomgående tema i flere sektorer. Kusek Iks vil gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av det temaet for hele organisasjonen.

Orienteringssaker i kontrollutvalget indikerer at det bør gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av Karasjok skole.

3.1.2 Pleie og omsorg

Tabell 3: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Pleie og omsorg 209 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	1	1	1	1	1
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	6	6	6	4,47	6
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	1	1	1	1	1
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	2.2	3.34	3.72	3.58	1.64
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	3.83	3.51	2.93	2.88	3.49
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	2.98	1.81	2.54	1.28	1.49
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	4.6	5.06	4.82	6	6
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁶			2.89	3.49	
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	1.96	1.98	1	3.64	3.6
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	6	6	6	6	6
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	6	6	1.58	2.64	6
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	3.32	1	3.25	3.15	3.12
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	2.06	2.7	1	1	1
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år				1.33	
PO15 Årsverk av geriatrik sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	2.72	2.85	2.93	2.91	3.06
PO16 Mottakere av matombrining, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	4.58	4.62	4.63	4.44	4.68
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	2.45	2.83	3.14	2.94	2.82
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	1.99	2.23	1.94	1.89	1.9
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	6	6	6	6	6

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer spesielt lavt på andel ansatte med fagutdanning, andel plasser i skjermet enhet, og andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende. Karasjok kommune scorer også lavt på andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold, og andel som fullt ut for dekket opplevd behov til å delta i fritidsaktiviteter og tid med fysioterapeut på sykehjem.

Kusek IKS vurdering

Karasjok kommunes karakterer innenfor pleie- og omsorgssektoren i kommunebarometeret er gjennomgående lave. Det er gjennomført forvaltningsrevisjon av "Pleie og omsorgstjenester til brukere på sykehjem og i omsorgsboliger i 2022/2023. Kontrollutvalget har behandlet rapporten, kommunestyret behandler rapporten i februar 2024. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har også gjennomført tilsyn med omsorgsboligene i Karasjok kommune i 2021. Kommunen har fått pålegg om å følge opp påpekte lovbrudd. Kontrollutvalget bør følge opp rapportene fra tilsynet og forvaltningsrevisjonen i løpet av denne valgperioden.

Kommunedirektøren skriver i årsrapporten for 2022 at sykeavdelingen har store utfordringer i bemanningssituasjonen. Statsforvalteren i Troms og Finnmark påpeker også dette i kommunebildet fra 2022, og skriver at kommunen har en utfordring med å rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Kommunen trenger helsepersonell med kjennskap til samisk språk og kultur. Rekruttering, bemanning og kompetanse er et gjennomgående tema i flere sektorer.

Kusek IKS finner ikke grunn til å gjøre ytterlig risiko- og vesentlighetsvurdering av tjenesteområdet.

3.1.3 Barnevern

Tabell 4: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Barnevern 35 plass

	2015	2016	2017	2018	2019
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet				4.55	1.22
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder				1	1.09
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	1	1	1	1	1
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem					
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	5.48	5.47	5.18	5.14	4.95
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	6		6	1	2.98
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan					
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan				1.36	6
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	1	1	1	1	1
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	1	1	1	1.65	3.19
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	5.12	4.15	4.32	4.17	2.92
BV13 I hvor mange av de siste fire årene har kommunen oppgitt at den har hatt brukerundersøkelse i barnevernet? ⁵				1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer lavt på andel barn i barnevernet, andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, andel barn under omsorg som har omsorgsplan og gjennomføring av brukerundersøkelser.

Kusek IKS vurdering

Karasjok kommune har noe varierende karakterer på barneverntjenesten i kommunebarometeret. Statsforvalteren i Troms og Finnmark vurderer tjenesten som god i kommunebildet fra 2022. Statsforvalteren har i 2022 gjennomført et tilsyn av barnevernstjenesten og undersøkt om virksomheten sørger for oppfølging av barn i fosterhjem i samsvar med aktuelle lovkrav. Kommunen har fått pålegg om å følge opp påpekte lovbrudd. Kontrollutvalget skal få en orientering om oppfølging av dette tilsynet.

Kusek IKS vurderer at det ikke er nødvendig å gjøre en ytterlig risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.4 Barnehage

Tabell 5: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Barnehage 1 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	3.31	2.27	2.38	3.05	3.22
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	4.46	4.19	3.84	1	1
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	1	1	6	6	6
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	6	6	6	6	6
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	2.63	2.17	3.85	3.63	3.93
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	3.35	3.31	6	1	4.03
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	3.69	4.62	4.24	6	6
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år			3.42	6	6
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	1	1	3.51	6	6
BH10 Antall barn per barnehage	4.02	3.97	3.97	4.23	4.4
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	3.57	3.54	3.61	3.63	3.65
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	2.27	2.63	2.65	2.62	3.19
BH13 Andel 1-5-åringer med barnehageplass	3.37	2.34	2.54	3.66	4.12

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer svært høgt på fagområdet barnehage kommunebarometeret, og er nr. 1 i landet på dette området.

Kusek IKS vurdering

Dette indikerer at det ikke er behov for å gjøre en ytterlig risiko- og vesentlighetsvurdering av barnehagetjenesten.

3.1.5 Helse

Tabell 6: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Helse 313 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	3.59	4.05	3.81	4	3.83
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	3.47	3.7	3.9	3.53	3.54
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	6	6	6	2.87	6
HE04 Andel ledige listeplasser	2.29	2.87	2.68	1.59	2.88
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	2.56				2.59
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	2.21	3.5	3.5	3.51	3.45
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	3.78	3.79	3.76		
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ¹⁰	3.39	3.46	3.18	3.16	3.02
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår	6	2.05	4.4	2.82	
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	2.92	1.47	3.4		3.4
HE11 Vaksine, 2-åringer	3.42	3.39	3.44	3.31	3.48
HE12 Vaksine, 9-åringer	6		4.87	4.45	
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ¹¹	2.85	2.49	2.72	2.83	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	1.73	1.77	1.88	1.39	1.41

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok Kommune scorer jevnt over middels på helse. Unntaket er utgifter til forebygging. Andel ledige listeplasser og andel helsesykepleiere scorer litt under middels.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på helse-området i Karasjok kommune indikerer at tilstanden er jevnt over tilfredsstillende. Kommunedirektøren skriver i årsrapporten for 2022 at de ulike tjenestene består av fagpersoner med høy kompetanse og lang erfaring.

Kontrollutvalget har bestilt forvaltningsrevisjon av Helsestasjon og skolehelsetjeneste i 2022. Rapporten er ikke levert.

Kusek IKS ser det derfor ikke som nødvendig å gjennomføre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.6 Sosialtjenesten

Tabell 7: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Sosialtjenesten 70 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	3.78	3.35	3.81	1	5.31
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	2.66	2.99	2.99	3.29	4.95
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	3.78	3.25	3.72	3.78	4.16
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁵					3.66
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	3.19	3.39	3.18	2.7	5.31
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	2.44	3.12	3.25	3.37	
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	3.63	3.73	3.58	3.18	4.3
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp					
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	2.63	3.55	3.5	3.04	3.6
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	2.68		3.03		2.56
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad			1	1	

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser jevnt over gode karakterer på området. Karakterene er svakest på andel innvilgede søknader om kommunal bolig.

Kusek IKS vurdering

Det er i 2024 planlagt et landsomfattende tilsyn av ansvaret til Nav-kontoret for å tilby tjenesten økonomisk rådgivning til personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon.

Samlet sett anser Kusek IKS det ikke nødvendig å gjennomføre noen risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.7 Kultur

Tabell 8: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Kultur 105 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	1.68	1.56	1.47	1.93	1.79
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁹	3.61	3.37	3.51	1.22	3.55
KULO3 Utlån per innbygger	2.84	2.69	1.94	2.26	2.46
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	1.22	1.65	1	1	1.3
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	3.25	3.65	1.91	3.58	3.62
KULO6 Kinobesøk per innbygger					
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ¹⁹	6	6	6		6
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	2.18	2.41	3.1	2.7	3.66
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁹	6	6	6	6	3.55
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år		6			1.45
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	2.04	2.79	1	1	1.27

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer jevnt over lavt på kultur-sektoren. Det er lav karakter på besøk i folkebibliotek, utlån pr. innbygger, driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge og kommunale fritidssentre og andel kulturutgifter som er overført til frivillige.

Kusek IKS vurdering

Det er lave karakterer på området når det gjelder tilbud til barn og unge. Kusek IKS vil derfor gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.8 Klima og natur

Tabell 9: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Klima og natur 355 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KLN01 Formålsbygg, energibruk per kvm	3.35	1	1	1	2.69
KLN02 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ²⁷	5.86		4.15	3.3	3.19
KLN03 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ²⁷	3.08		2.83	1	1
KLN04 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ²⁸					
KLN05 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.			2.2	2.02	2.43
KLN06 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	1	1	1	1	1
KLN07 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	1.22	2.1	1	1.58	1.11
KLN08 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ²⁹	2.59	2.59	2.59	2.59	2.59
KLN09 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ²⁹					
KLN10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ³⁰					
KLN11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ³¹		6			
KLN12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ³²			2.11	2.1	2.08
KLN13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	5.78	6	6	6	6
KLN14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	5.68	4.67	5.45	5.6	5.67
KLN15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	1.15	2.14	1.15	1	1.25

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer svært lavt på blant annet klimautslipp, andel husholdningsavfall til gjenvinning.

Kusek IKS vurdering

At kommunen har svært lav karakter på sentrale nøkkeltall tilsier at området bør ses nærmere på. Kusek IKS vil derfor gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.9 Saksbehandling

Tabell 10: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Saksbehandling 9 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	3.37	2.95	3.09	5.05	6
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	3.44	4.54	3.97	4.8	4.75
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	5.01	4.38	5.14	5.45	5.54
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn		1	1		
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	4.87	4.9	5.14	4.93	4.92
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	1	6	3.79	5.37	4.82
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner	4.09	1	4.66	3.15	1
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	6	6	6	6	6

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune har jevnt over gode karakterer på området. Unntaket er andel byggesaker innvilget i områder med restriksjoner.

Kusek IKS vurdering

Karasjok kommune har en arealplan fra 2005, og det kan ha en sammenheng med innvilgning av dispensasjoner. Karakterene for øvrig på området indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på saksbehandlings-området. Kusek IKS ser det derfor ikke som nødvendig å gjennomføre risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.10 Vann, avløp og renovasjon

Tabell 11: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Vann, avløp og renovasjon 328 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing		3.92	3.67	2.9	3.33
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	6	6	6	6	6
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	6	6	6	6	6
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	5.97	1	4.38	1	3.6
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	3.12	3.18	3.2	3.15	3.14
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	1	1	1	1	2.27
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	2.82	2.78	2.72	2.69	2.73
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp					
VA11 Alder på spillvannsnettet	3.7	3.64	3.44	3.4	3.35
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekra			4.96		
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett			1	3.33	5.12
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger		1	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer jevnt over godt på dette området. Unntakene er alder på vannledningsnett og oversvømmelse.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på området indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på området. Kusek IKS vil derfor ikke gjennomføre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.11 Økonomi

Tabell 12: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Økonomi 317 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2.25	2.67	3.68	3.39	3.63
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	2.11	2.23	3.51	2.81	2.79
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2.12	3.45	3.78	3.58	3.56
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ⁴⁰	1	1.7	1	1	1.04
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	2.34	6	2.45	3.51	3.59
ØK06 Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	3.59	3.57	3.64	3.57	
ØK07 Endring i netto renteeksponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	3.32	3.45	3.5	3.45	
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	3.17	2.99	3.04	3.14	2.8
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	5.45	5.05	5.08	4.26	3.49
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	1.59	1.46	1.61	1.93	2.67
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	6	4.89	5.14	5.01	5.25

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser gode karakterer på de fleste nøkkeltall. Unntaket er driftsresultat i prosent av driftsinntekter.

Kusek IKS vurdering

Kusek IKS mener derfor det ikke er grunn til å gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.12 Kostnadsnivå

Tabell 13: Kommunebarometeret, Karasjok kommune, Kostnadsnivå 102 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.37	3.14	4.02	3.81	5.23
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.26	3.28	4.84	3.43	3.28
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	5.99	6	6	6	6
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.59	3.98	5.11	5.72	5.24
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.39	3.13	3.3	4.49	3.71
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2.8	2.73	3.27	3.87	3.34
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.1	3.12	2.73	3.04	3.19

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Karasjok kommune scorer høgt og over middels på kostnadsnivå på alle områder.

Kusek IKS vurdering

Dette området er etter Kusek IKS syn lite hensiktsmessig å overføre direkte til en risiko- og vesentlighetsvurdering. Vi anser det mer formålstjenlig å trekke kostnadsnivået inn i vurderingen av risiko på de respektive tjenesteområdene der det er aktuelt.

3.2 Andre områder med mulig risiko

Andre områder med mulig risiko knyttet til blant annet sektorovergripende funksjoner og henvendelser til kontrollutvalget som er vurdert av Kusek IKS, og følgende områder/tema og risikofaktorer fremheves:

Område og tema	Risikofaktorer	Aktuelt
Administrativ organisering	Omorganisering i 2020 Evaluerer?	X
Kommunal planlegging	Kapasitet og kompetanse – statsforvalter kommunebilde 2022 Utdatert planverk på enkelte områder Folkehelsekartlegging som grunnlag for kommunale planer	X
Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging	Store planlagte investeringsprosjekter og byggeprosjekter	X
Åpenhet, innsyn og informasjon – offentlighet	13 poeng av 26 mulig poeng i åpenhets-barometeret	X
Bemanning, rekruttering og kompetanse	Rekrutteringsutfordringer i helsesektoren og i oppvekstsektoren	X
Rus og psykiatri	Ikke tilsatt psykolog stilling i 2022	X
Språkloven	Nytt språklov	X

3.3 Andre innspill

3.3.1 Forslag fra kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Karasjok kommune har flere forslag til områder det bør ses nærmere på. Kontrollutvalget peker på følgende områder og risikofaktorer:

Område og tema	Aktuelt
Oversikt over byggeprosjekter (budsjett, kostnader, status og risikobilder)	X
Anskaffelser og kontraktsoppfølging - byggeprosjekter	X
Nye språkloven – samisk språkloven – bruk av samisk i kommunale tjenestene	X

Rus og psykiatri	X
Bemannings og rekruttering, kompetanse	X
Folkehelse	X

3.3.2 Forslag fra revisor

Område og tema	Aktuell	Vurderinger/observasjoner
Økonomistyring	X	Temaet er tatt med i risiko – og vesentlighetsvurderingen av sekretariatet
Økonomisk internkontroll	X	Temaet er tatt med i risiko – og vesentlighetsvurderingen av sekretariatet
Grunnskole- elevenes psykososiale skolemiljø	X	Temaet er tatt med i risiko – og vesentlighetsvurderingen av sekretariatet
Skolehelsetjenesten	IA	Kontrollutvalget har valgt å gjennomføre forvaltningsrevisjonen som i forhold til vedtak om oppstart i 2021
Helsestasjon	IA	Kontrollutvalget har valgt å gjennomføre forvaltningsrevisjonen som i forhold til vedtak om oppstart i 2021
Anskaffelser	X	Temaet er tatt med i risiko – og vesentlighetsvurderingen av sekretariatet

3.4 Prioriterte områder for risiko og vesentlighetsvurdering

Prioriteringer er basert på innspill og vurdering av områdene ut fra innhentet informasjon/faglige vurderinger og er grunnlag for valg av områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av.

ROV avgrenses til kun å gjelde prioriterte områder som det er definert middels eller høy risiko på. Det betyr at områder det ikke eksplisitt er knyttet risiko ikke er omtalt.

Prioriterte områder presenteres under analysedelen fra kapittel 4. Når det gjelder selskaper kommunen har eierinteresser i framgår det av kapittel 5-6 hvilke av selskapene det gjøres en risiko- og vesentlighet.

4. FORVALTNINGSREVISJON- ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET

4.1 SEKTOROVERGRIPENDE OMRÅDER

4.1.1 Generelt

Sektorovergripende områder er kommunes virksomhet som berører flere deler av kommunen organisering, virksomhet, forvaltning og tjenesteproduksjon.

Reformer:

- *Tillitsreformen- utvikle tjenester til beste for brukerne for hele sektoren. Hovedgrepene er mindre detaljstyring og økt handlingsrom for de som jobber ut mot brukerne. (16.05.23)*

Sentrale sektorovergripende funksjoner i Karasjok kommune ligger plassert i tjenesteområde administrasjon og ledelse som består av politisk ledelse og kommunedirektørens stab.

4.1.2 Karasjok kommune

Kommunedirektørens stab skal legge til rette for at tjenestene og enhetene i kommunen kan yte tjenester til befolkningen på en effektiv og god måte. I tillegg yter deler av staben også tjenester til befolkningen.

Fagområder i Kommunedirektørens stab er:

- Kommunedirektør
- Økonomi
- IKT og digitalisering
- Personal og innbyggjerservice
- Styring, kvalitet og utvikling
- Kultur, samfunn og samisk språk (eget budsjettområde)

I lønnsbudsjett 2023 hadde kommunedirektørens stab 20 årsverk, fordelt på 20 ansatte.

4.1.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til sektorovergrepene funksjoner og tema.

Tabell 14: Identifiserte risikoområder knyttet til sektorovergrepene områder

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Samisk språk i tjenesteproduksjon og forvaltningen	Kommuneplanens samfunnsdel understreker at befolkningsnedgang i Karasjok og Kautokeino vil på sikt være en trussel for utvikling og bevaringen av samisk språk. I en faglig rapport konkluderes det med at nedgang i innbyggertall, kan være trussel det samiske språks posisjon⁴ Regnskapstall viser at kommunen har brukt mer midler enn bevilget fra sametinget til betjeningstilskudd i 2023. Tilsagn om tilskudd kommer først i januar samme året som midlene skal brukes. Senter for økonomisk forskning har påvist sammenheng mellom samisk språkforvaltningsansvar og økte driftsutgifter i grunnskole og administrasjon.⁵	Lovbrudd Innbyggere har individuelle rettigheter samisk språk- risiko at innbyggere ikke får det tilbudet de har krav på Kommunikasjonsproblemer mellom tjenesteytere og -mottakere- dårlige kvalitet på tjenestene Ressurskrevende for kommunen. Merkostnader til tospråklighet Kommunen er avhengig av tilskudd fra Sametinget for iverksetting av tiltak- en usikkerhet i forhold til finansiering. Språkbevaring og språkutvikling er, avhenger av at språket blir brukt og at der er språkbrukere.	Endringer i samisk språklov – språkutviklingskommune. Midler til tospråklighetstiltak - basistilskudd og betjeningstilskudd – fra Sametinget. Etablerte rutiner for søknad og rapportering i forhold til krav fra Sametinget. Karenas språk- og kultursenter etablert på permanent basis ⁷ Igangsatt temaplan for samisk språk Tilrettelagte kurs i samisk for ansatte I kommuneplanens samfunnsdel understrekes vektlegging av kompetanse i samisk ved rekruttering og tilsettinger i kommunen⁸ .	

⁴ Rapport - Karasjok kommune - Et samisk kjerneområde som trues av avfolkning, redusert folketall og utdatert opplæringsorganisering [rapport_samisk_hoyskole_karasjok_kommune.pdf](#)

⁵ Rapport om Merkostnader til ivaretagelse av tospråklighet i forvaltnings området for samisk språk av Senter for økonomisk forskning [Samiske kommuner har høyere utgifter - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](#)

⁷ Årsrapport 2023

⁸ Kommuneplanens samfunnsdel [Satsningsområder \(framsikt.net\)](#)

	Vanskelig på å rekruttere fagfolk spesielt i helse og omsorg som har samisk språkkompetanse.⁶ Saksdokumenter til politiske utvalg blir skrevet på norsk, og deler av blir oversatt til samisk. Krav til utredning om samisk språk i planstrategien i ny lov.		
Rekruttering, bemanning og kompetanse	Kommunen har utfordringer med å rekruttere samisk språklig fagkompetanse innenfor flere tjenesteområder.⁹ Statsforvalteren i Troms og Finnmark påpeker dette særskilt i kommunebildet fra 2022, og skriver at kommunen har en utfordring med å rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Kommunen trenger helsepersonell med kjennskap til samisk språk og kultur. Skolen mangler og kommer til å mangle formelt kvalifiserte lærere i de nærmeste årene da det er flere lærere som kommer	Høye kostnader til vikarbyråer og overtid Kompetansemangel fører til økte kostnader¹² Økt belastning på ansatte Mindre kontinuitet/stabilitet i tjenesten Manglende gjennomføring av oppgaver og arbeid Manglende effektivitet og måloppnåelse	Siida-gruppe- lokal partsarbeid på den enkelte arbeidsplass i tjenesteområdene¹³ Medarbeiderundersøkelser Det arbeides med å innføre års turnus i enhetene Kommunen skal arbeide aktivt for å rekruttere og beholde rett kompetanse slik at vi til enhver tid møter fremtidige behov for arbeidskraft¹⁴ Lønn som virkemiddel i rekrutteringen, lønnsnivå over tariff¹⁵

⁶ Årsrapport 2023

⁹ Økonomiplan 2024-2027

¹² Rapport om Merkostnader til ivaretagelse av tospråklighet i forvaltnings området for samisk språk av Senter for økonomisk forskning [Samiske kommuner har høyere utgifter - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](#)

¹³ Årsrapport 2023 [Personal og organisasjon \(framsikt.net\)](#)

¹⁴ Kommuneplanens samfunnsdel , [Satsningsområder \(framsikt.net\)](#)

¹⁵ Årsrapport 2023

til å gå av med pensjon i de nærmeste 5-10
årene. ¹⁰

Økt risiko for uønskede hendelser

Sekretariatet har observert at
medarbeidersamtaler er kun gjennomført i
enkelte enheter

Svekket omdømme

Sykefravær i 2023 12,43 %¹¹ - en økning fra
2021 og 2022

¹⁰ Rapport - Karasjok kommune - Et samisk kjerneområde som trues av avfolkning, redusert folketall og utdatert opplæringsorganisering [rapport samisk hoyskole karasjok kommune.pdf](#)

¹¹ Årsrapport 2023

Politisk / administrativ organisering og styring - Intern kontroll og styring - Langsiktig planlegging og prioritering - Oppfølging av politiske vedtak - Økonomi / økonomistyring - Åpenhet, innsyn og informasjon / offentlighet	Kommunedirektør orienterer om evaluering av omorganiseringen foretatt, og varsler justering av den administrative organisering.	Manglende koordinering og oppfølging av igangsatte prosjekter (prosjektstyring).	Omstillingsprosjekt Fremtidens Karasjok igangsatt i 2020. I den pågående fasen - fase 2, har det vært søkelys på virksomhetsstyring, ved utarbeidelse av reglement, rutiner og prosedyrer
	Kontrollutvalget har etterlyst status og oversikt på oppfølging av politiske saker.	Manglende politisk forankring og prioritering i prosjekter og andre prosesser	Compilo avviksrapportering- som verktøy i internkontrollen
	Utfordringer med felles samarbeidsprosjekter – Prosjektet IPR – Avjovarri forsinket pga vanskelig å rekruttere prosjektleder.	Sviktende gjennomføringsevne og progresjon i påbegynt og planlagt planarbeid/ prosjektarbeid	Vedtak om innkjøp av Visma Bridge – for oppfølging av politiske vedtak.
	Avslag på bygdevekstavtale, søkt av Kautokeino kommune og Karasjok kommune. ¹⁶	Manglende effektivitet og måloppnåelse	Tettere samarbeid med Kautokeino kommune
	Statsforvalter påpeker utdatert planverk på enkelte områder, og ambisiøs planstrategi for forrige planperiode, i forhold til ressurser og kompetanse. ¹⁷	Ulik praksis for håndtering av avvik i organisasjon- feil grunnlag for kontroll, styring og beslutninger.	Kommunaldirektør rapporterer om status for oppfølging politiske vedtak i årsrapport for 2023.
	Det registres at kommunale planprosesser blir stoppet opp etter oppstart og vedtak av planprogram, og ikke blir fulgt opp og gjennomført pga ressursmangel og kompetanse.	Økt risiko for uønskede hendelser	
	I økonomiplanen for perioden 2024 -27 skal det totalt investeres for over kr. 773 mill. Samlet låneopptak i perioden vil være på kr. 572 mill. Gjeldsgraden i slutten av økonomiperioden vil være på 243 %.	Brudd på regelverk	
		Budsjettoverskridelser	
		Svekket økonomisk handlefrihet	
		Omdømme	

¹⁶ Årsrapport 2023

¹⁷ Kommunebilde for Karasjok

Det er usikkert hvorvidt både skole og helsehus (total kostnadsramme kr. 588 mill.) kan realiseres som prosjektert og planlagt. Prosjektene skal legges ut på anbud i desember 2024. Kostnader for prosjektene påløper.¹⁸

Det rapporteres om endringer og forsinkelser i vedtatte investeringsprosjekter – anbudsprosesser.¹⁹

Nummerert revisorbrev nr. 1 – årsregnskap 2023 – vesentlig feil og/eller mangler i årsregnskapet, øvrige lovmessige forhold, redegjørelse for vesentlige budsjetavvik²⁰

De kommunale enhetene har ulik praksis for rapportering av avvik i Compilo og bruk av Compilo. Det antydes at noen avvik håndteres direkte.²¹

Karasjok kommune får 13 poeng av 26 mulig poeng i åpenhets-barometeret

¹⁸ Økonomiplan for 2024- 2027

¹⁹ Årsrapport 2023

²⁰ Revisorbrev nr. 1 datert 14.5.2024

²¹ Årsrapport 2023

Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging	Det gjøres store innkjøp. Regnskapstall viser at kjøpt varer og tjenester for 68 mill. kroner og gjort investeringer for 111 mill. kroner i 2023.	Brudd på regelverk Økt risiko for uønskede hendelser Svekket omdømme	Etiske retningslinjer Delegasjonsreglement	
	Sekretariatet har ikke funnet innkjøpsreglement og innkjøpsstrategi			
Klima, miljø og energi	Planstrategien for 2020- 2023 beskriver blant annet følgende utfordringer i dette fagområdet: - Begrensede ressurser, så vel økonomisk som personalmessig, - Kompetansemangel i egne rekker på klima og energi - Nettverksbygging internt og eksternt, eksempelvis klimanettverk med andre kommuner og fylkeskommunen.	Brudd på regelverk Økt risiko for uønskede hendelser Svekket omdømme	Definerte mål og arealstrategier i kommuneplanens samfunnsdel. FN klimamål definert i kommuneplanens samfunnsdel Kjøp av tjenester fra Tana kommune i forhold til jordbruksforvaltning. Planlagt samordnet tilsyn på klima og miljø av Statsforvalteren i april 2024.	
	Arealplanen er fra 2005. ²² Antall dispensasjoner etter pbl § 19-2 er ikke urovekkende høyt. Det at man dispenserer fra en plan fra 2005 med manglende medvirkning kan være en utfordring. ²³			

²² Kommunal Planstrategi 2020-2023 [KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020-23 - vedt KS 10.12.20, rev KS 20.06.22 \(1\).PDF](#)

²³ [Kommunebilde for Kárásjohka / Karasjok kommune pr. april 2022 , området Kommunal planlegging - Kommunebilde \(statsforvalteren.no\)](#)

Klimaregnskapet for Karasjok kommune viser at kommunen har hatt 3 nedgang siste år 2022. Karasjok kommune har i 2022 14 410 ,2 tonn CO2- ekvivalenter. Jordbruk og veitrafikk er de sektorene med størst utslipp.

KOSTRA tall viser at kommunen har lavere driftsutgifter pr. innbygger på området enn nabokommuner.

Lite tilrettelagte turløyper på sommerføre, sammenlignet med nabokommuner.

Kultur

Netto driftsutgifter per innbygger på kultur er kr. 2865 ,- i 2023 og er lavere enn landsgjennomsnittet.²⁴

I all hovedsak er kulturmidler brukt til kommunale kulturbygg og bibliotek. Det er i liten grad brukt på aktivitetstilbud for barn og unge samt idrett/idrettsanlegg.

I kommuneplanens samfunnsdel pekes det på at data fra undersøkelser i ungdomsmiljøet viser at mange barn og unge, til dels svært mange, sliter med sviktende trivsel og opplevelse av mobbing. En negativ opplevelse av ungdomstiden påvirker mestringsevnen også som voksen, det påpekes at det bør settes inn forebyggende tiltak/programmer.

Brudd på regelverk og manglende måloppnåelse

Barn og unge ikke får tilfredsstillende aktivitetstilbud.

Innbyggernes trivsel og identitetsfølelse

Dårlig omdømme/bolyst

Dårlig kvalitet på tjenesten/tilbudet

Tilskudd tilpasset til behov

Vedtatte strategiske føringer i kommuneplanens samfunnsdel

- skape et mangfold av kulturaktiviteter gjennom samarbeid og nytenking.
- Vi skal ha en kultursal i Karasjok
- Vi skal ha kulturtilbud til barn og unge, og en kulturskole med et variert og godt undervisningstilbud, som bidrar til å styrke samisk språk og kultur.

Karasjok har et godt miljø for kunstnere og kulturarbeidere i kommunen²⁸.

Hovedutvalg for oppvekst, språk og kultur tildeler årlig tilskudd etter søknad til følgende formål :

²⁴ [Kommunefakta – SSB](#)

²⁸ [Norsk kulturindeks](#)

Barn med plass i kommunal musikk og kulturskole 17, 2%²⁵

Ungdata undersøkelsen fra viser at kun 28 % opplever at tilbudet om treffsteder for unge er bra, og 41 % er fornøyd med lokalmiljøet. 65 % av de som svarte på undersøkelsen svarer at de har skjermtid på over 4 timer pr. dag. ²⁶

Brukerundersøkelsen blant beboere og pårørende i omsorgsboligene viser at de eldre savner kultur og aktivitetstilbud.

Karasjok kommune scorer dårlig i de kommunale kulturtilbudene som kino, bibliotek, kulturarrangement og frivillighet. ²⁷

Retningslinjer for tildeling av kulturmidler, vedtatt 25.03. 2014

- Kommunale anleggsmidler
- Kulturmidler til idrettsformål
- Kulturmidler – grunnstønad og aktivitetstilbud

²⁵ [Kommunefakta – SSB](#)

²⁶ Oppvekstprofil [Kommunehelsa \(fhi.no\)](http://fhi.no)

²⁷ Norsk kulturindeks for 2022 [Norsk kulturindeks](#)

4.2 HELSE OG OMSORG

Overordnet rammeverk for helse og omsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det skal sikres likeverdige helse- og sosialtilbud til hele befolkningen, uavhengig av geografisk, språklig og kulturell bakgrunn. Sameloven gir innbyggere i samisk forvaltningsområde rett til bruke samisk i møte med helsevesenet og rett til å bli betjent på samisk. Pasientrettighetsloven § 3-5 påpeker at pasienter har krav på informasjon, som er tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn.

For å oppfylle ansvaret skal kommunen ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog.

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- *den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud*
- *den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud*
- *helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter*
- *tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene*

Kilde: Lov om kommune helse- og omsorgstjenester m.m., Lov om pasient- og brukerrettigheter, Lov om sametinget og andre samiske rettigheter, Meld. St. 31 (2018-2019)

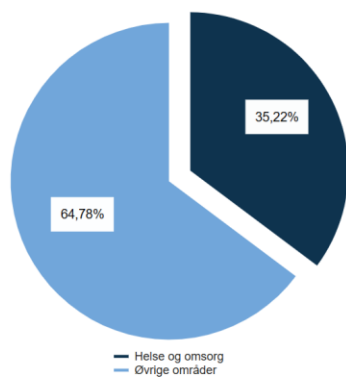
4.2.1 Karasjok kommune

Tjenesteområdet for helse og omsorg er inndelt i 5 enheter, hver enhet har en enhetsleder som er delegert fullt ansvar for personell, fag og økonomi. Enhetslederne, sammen med strategisk ledergruppe (SLG), utgjør Kommunedirektørens ledergruppe.

De fem enhetene er:

- Enhet for helse
- Enhet for hjemmesykepleie
- Omsorgsbolig
- Karasjok sykeavdeling
- Tjenester for mennesker med utviklingshemming (TMU)
- Utviklingssenter for samisk befolkning i Finnmark (USHT- samisk)

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter .

Kontrollutvalget har gitt innspill på at det bør gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av rus og psykiatri. Rus og psykiatri er organisert under enhet for helse, i denne tjenesten er det to årsverk samt et årsverk til psykolog. Sekretariatet gjør en risiko og vesentlighetsvurdering samlet for pleie og omsorgstjenester, som omfatter enheter Sykeavdelingen, omsorgsboliger, hjemmetjenester og tjenester for mennesker med utviklingshemming(TU).

4.2.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til sektor helse og omsorg på tjenesten for rus og psykiatri og for øvrig på pleie og omsorg sine hjemmetjenester og institusjoner.

Tabell 15: Identifiserte risikoområder knyttet til helse og omsorg

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Pleie og omsorg: Hjemmetjenester og institusjonstjenester - Kapasitet og kompetanse (spesialisert kompetanse) - Sykefravær - Endret demografi (eldrebølgen)	Klager fra pårørende til Statsforvalteren om helse- og omsorgstjenester i Karasjok kommune I årsrapporten for 2023 pekes det på flere utfordringer inne området: Utfordringer i forhold til bemanning- Vanskelig å rekruttere fagpersoner Vakante stillinger og sykefravær, økt bruk av vikarbyråer Lite egnede lokaler og utstyr dagsenteret Vedtak om endring av et hus ved omsorgsboliger fra heldøgns pleie til omsorgsbolig med punkttjenester- bemanningsreduksjon. Mangel på rehabiliteringsplasser/korttids opphold sykehjem Innstramninger/besparelser/nedtak av stillinger i de neste fire årene, samt at det er i liten grad budsjettert med nye tiltak i tjenesten.	• Brudd på regelverk • Manglende måloppnåelse • Mangelfullt tjenestetilbud • Økt risiko for uønskede hendelser • Høye kostnader/høyt tjenestenivå og at tjenester på andre områder må reduseres • Budsjettoverskridelser • At innbyggere med behov for hjemmetjeneste/institusjons plass ikke blir innvilget det • At personellressursene ikke utnyttes godt nok	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester til den samiske befolkningen i Finnmark Tildelingskontor helse- og omsorgstjenester Økt bruk av velferdsteknologi Dreining mot hjemmebasert omsorg til institusjonsbasert omsorg Innføring av års turnus- ny arbeidstidsordning for ansatte ved enhetene. Handlingsplan utarbeidet av HEMIS, for å bedre arbeidsmiljøet på sykeavdelingen. Praksisveiledning for elever fra VGS, høgskole og Menn i helse Det jobbes med sykefravær og kompetanseheving	

	Nedgang i inntekter som gjelder særlig ressurskrevende tjenester KOSTRA-Tall:²⁹ Ressursbruk – utgiftsnivået har økt og er noe høyere enn øvrige kommuner i KOSTRA-gruppe 3. Utviklingen i relativ ressursbruk (årsverk i forhold til innbyggertall) har en liten nedgang i 2023, noe lavere enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 6 . Men årsverk per bruker er høyere enn gjennomsnittet. Andel årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning har en svak økning i 2023. Andel eldre i institusjon har hatt en oppgang, men samtidig er utgifter per oppholdsdøgn redusert. Sykefraværet i de fire tjenesteområdene varierer fra 9,89 % til 18, 24 % i 2023. Nedgang i sykeavdelingen og omsorgsboliger, økning i hjemmesykepleie og TU.³⁰ Mediesaker om omsorgsboliger		Iverksettelse av tiltak er innenfor kravet 15 dager. Forvaltningsrevisjon av omsorgsboliger gjennomført i 2023 Statlige tilsyn
Rus og psykiatri - <i>Kompetanse</i> - <i>Ivaretagelse av plikt og rett til hjelp i rett tid</i> - <i>Ettervern</i> - <i>Rus plan</i>	På kommunens hjemmeside beskrives tjenesten som en lavterskel tilbud som omfatter Vurderingssamtaler Oppfølging individuelle samtaler Miljørettede tiltak	Brudd på regelverk og manglende måloppnåelse Brukere ikke får tilfredsstillende oppfølging og hjelp Dårlig kvalitet på tjenesten	Enheten for rus og psykiatri rapporterer om tett samarbeid med hjemmetjenesten³¹ Ifølge kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen arbeide forebyggende

²⁹ [12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter statistikkvariabel, region og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#). utgifter hjemmetjenesten tabell 12362/Institusjon tabell 12209

³⁰ Årsrapport 2023 [Personal og organisasjon \(framsikt.net\)](#)

³¹ Årsrapport 2023

- <i>Kunnskapsbasert Lavterskeltilbud</i> - <i>Rusboliger</i>	Samarbeid/koordinering med andre instanser	og tverrfaglig for å fremme god fysisk og psykisk helse hos våre innbyggere
	I kommuneplanens samfunnsdel påpekes det at psykisk helse, særlig angst og/eller depresjon er et større problem i Karasjok enn landet ellers	
	Ungdata undersøkelsen i 2021 viser at 22 % av ungdom i Karasjok sier at har psykiske plager. Tallet er noe høyere enn i Finnmark og landet for øvrig, som var på 17 % i 2022 og 15 % i 2023	
	Ungdata undersøkelsen i 2021 viser at 17 % av ungdom i Karasjok sier de har vært beruset - alkohol. Tallet er noe høyere enn i Finnmark og landet for øvrig som var på 13 % i 2022	
	FHI folkehelse rapport for 2023 viser at det er noe høyere andel blant samiske kvinner og menn som rapporterte om psykiske plager, enn i den øvrige befolkningen: 18 prosent mot 15 prosent hos kvinner, og 13 prosent mot 11 prosent hos menn.	
	KOSTRA -tall for psykisk helsearbeid og rusarbeid i Karasjok kommune, viser at det kr. 0 i driftsutgifter for personer med rusproblemer og at det heller ikke er gjort vedtak om tiltak eller kjøp av tjenester for til rusbrukere i Karasjok de siste årene. Det kan virke som brutto/ netto driftsutgifter-tilbud til personer med	

rusproblemer 18-66 år er ikke innmeldt i KOSTRA de siste årene.

Lovpålagt med psykologtjeneste i kommunene. Ut fra hjemmesiden til kommunen så kan det se ut som de ikke har kommunepsykolog. KOSTRA-tall viser også 0 årsverk. I årsrapporten for 2023 kommer det frem at det er psykologstilling tilknyttet rus og psykiatri, som er vakant.

4.3 OPPVEKST

4.3.1 Karasjok kommune

Tjenesteområdet er inndelt i 5 enheter, hver enhet har en enhetsleder som er delegert fullt ansvar for personell, fag og økonomi. Enhetslederne, sammen med strategisk ledergruppe (SLG), utgjør Kommunedirektørens ledergruppe.

- Enhet for barn, unge og familie
- Karasjok skole
- Guolban mánáidgárdi
- Láttosluohká mánáidgárdi
- NAV

Orienteringssaker i kontrollutvalget indikerer at det bør gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av Karasjok skole.

Karasjok skole er en 1- 10 samisk skole som følger nye fagplaner 2020- samisk. Elevene er organisert i grupper etter valg av opplæringsspråk samisk eller norsk. Elever som har norsk som opplæringsspråk er organisert i fådelte grupper, ca 2/3 av elevene går i klasser som har samisk som opplæringsspråk. Skolen har tilbud om SFO .

Lærerne og skoleassistenter er organisert i team T1-4, T5-7, T8-10 samt SFO-team.

Visjon for Karasjok skole: Karasjok sameskole er en inkluderende skole som i samarbeid med foreldrene skaper et godt læringsmiljø.

Overordnet rammeverk for grunnskolen

Grunnskolen er en obligatorisk skolegang for barn i alderen 6–16 år. Det er kommunen som har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Opplæringen er gratis, og eleven får nødvendige læremidler på skolen. Grunnskolen er delt i to nivåer, det vil si barnetrinn (1.-7. trinn), og ungdomstrinn (8.-10. trinn).

Elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring slik at de kan følge den vanlige opplæringen i skolen. Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Elever i grunnskolen i Troms og Finnmark har rett til opplæring i finsk som andrespråk hvis minst tre elever med kvensk-finsk bakgrunn krever det. Minoritetsspråklige elever har rett til særskilt norskopplæring, og kan ha rett til morsmålsopplæring og innføringstilbud. Tilbudet skal være tilpasset det enkelte barnet og eleven, og ta utgangspunkt i deres språklige og faglige forutsetninger.

Tilsatte som skal undervise, må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidat (tilpasset opplæring). På 1. til 4. trinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egne intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd (tidlig innsats). Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig. Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken.

Skolene skal i løpet av høstsemesteret gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn. Dette er en undersøkelse hvor elevene får si sin mening om læring og trivsel i skolen. I undersøkelsen er det spørsmål om eleven utsettes for mobbing av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere. Resultatene vil av personvern hensyn ikke være offentlig tilgjengelig hvis 1-4 elever har svart at de opplever mobbing. Elevundersøkelsen for 2023 viser en stor økning i hvor mange elever som opplever at de blir mobbet. Det er også færre elever som er motiverte for å gå på skolen. Samtidig sier elevene i stor grad at de trives godt på skolen.

Kilde: Lov om grunnskole og videregående skole, www.undanning.no, udir.no, Statsforvalteren for Troms og Finnmark

4.3.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Tabell 16: Identifiserte risikoområder knyttet til Grunnskole

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Grunnskole	Undervisningen foregår i midlertidige lokaler 07.02.24- 21.06.26 ³²	Inneklima og fysisk læringsmiljø svekkes i midlertidige lokaler	Oppfølging fra Statsforvalter de siste årene	
Læringsmiljø	Byggestart og ferdigstilling av nytt skolebygg er pr. dags dato ikke vedtatt av kommunestyret.		Læringsmiljøprosjektet	
Ledelse	Kapasitetsutfordringer i midlertidige lokaler når det gjelder å ta imot flyktninger og nye elever.		Temaplan for oppvekst og språk	
Organisering av undervisning	Stort gjennomtrekk av rektorer, jf. orienteringssak i kontrollutvalget			
	Tilstandsrapport for grunnskolen skoleåret 2022/2023 er ikke vedtatt av kommunestyret. ³³			
	Organisering av undervisning er ikke gunstig for tospråklig opplæring ³⁴			
	Mange seniorer i skolen			
	Høyt sykefravær ³⁵			

³² Inforamsjonsskriv til foreldre datert 09.01.24, [Kárášjoga skuvla - Dieđut fárrema birra \(minskole.no\)](https://www.minskole.no/karasjoga-skuvla-diedut-farrema-birra)

³³ Orienteringssak i kontrollutvalget

³⁴

³⁵ Årsrapport 2023

5. FORVALTNINGSREVISJON - ANALYSE

RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER

5.1 KOMMUNALE FORETAK

Overordnet rammeverk for kommunale foretak

Det er kommunestyret selv som skal treffe vedtak om opprettelse av kommunale foretak, velge styre og fastsette vedtekter for foretaket.

Kommunale foretak er ikke en egen juridisk enhet, men en del av kommunen som rettssubjekt. Kommunen hefter for foretakets forpliktelser. I motsetning til utskilling ved bruk av aksjeloven og lov om interkommunale selskaper, vil de ansatte fortsatt ha kommunen som arbeidsgiver.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter, foretakets formål og vedtekter, kommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.

Styret er direkte underlagt kommunestyret.

Kilde: Lov om kommuner og fylkeskommuner

Organisasjonsformen *kommunale foretak* er beregnet for de deler av kommunens virksomhet som har et forretningsmessig preg, men som skal drives som en del av kommunen. Organisasjonsformen benyttes i de tilfeller hvor kommunen ønsker å gi virksomhetens ledelse noe større frihet enn det kommuneloven ellers gir rom for innenfor kommunen som juridisk person, men hvor kommunen ikke ønsker å gi virksomheten så stor grad av frihet som aksjeselskapsformen innebærer.

5.1.1 Karasjok kommune

Karasjok kommune har ingen kommunale foretak.

5.1.2 Øvrige kommunale selskap jf. Kap. 2.5

Det er ikke kommet frem innspill fra andre på øvrige selskaper man bør se på. Kontrollutvalget gjorde et vedtak i sak 05/23 om å gjennomføre i forvaltningsrevisjon av Finnmark miljøtjeneste AS, sammen med de andre eierkommunene, Kontrollutvalget i Lebesby kommune tok initiativ til dette prosjektet, men har ikke gått videre med den. Prosjektet er ikke igangsatt, og derfor gjør sekretariatet en ny risiko og vesentlighetsvurdering av selskapet.

5.1.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Fokus i en forvaltningsrevisjon av selskapene skal være på selve selskapet, om det drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser, og om det drives i samsvar med lover og regler samt på en økonomisk forsvarlig måte. I et vesentlighetsperspektiv må det legges vekt på brukerperspektiv/samfunnsnyttet og fokus på de økonomiske interesser for kommunen.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til kommunale selskaper/stiftelser

Tabell 17: Identifiserte risikoområder knyttet til selskaper/stiftelser

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Finnmark miljøtjeneste AS	Henvendelse om pris på avfallstjeneste i nov 2023	Medlemmer betaler mer enn selvkost i renovasjonsavgift	Bestilt eierskapskontroll i 2024	
	I sekretariatets risikovurdering fra 2020 ble det påpekt den største risikoen i selskapet var økonomistyringen.	Positivt økonomisk resultat, kan ha innvirkning på beregning av renovasjon	Vedtak i kontrollutvalget i Lebesby å tilby eierkommunene en samordnet forvaltningsrevisjon av selskapet.	
		Profittgrunnlag i stedet for tjenesteytelser til brukere		
		Realisering av formålet ikke oppfylles av styret		

Positivt driftsresultat og årsresultat i 2021 og 2022³⁶. Stor økning i driftsresultat fra 2021 til 2022, 300 %.

Økning i renovasjonsavgift fra kr. 4112 til kr 5081. Medlemmene i Karasjok har nest lavest renovasjonsavgift i eierkommunene.³⁷

Selvkostgraden i Karasjok var på 96 % i 2023

³⁶ [Finnmark Miljøtjeneste AS - 976 815 394 - Lakselv - Se Regnskap, Roller og mer \(proff.no\)](#)

³⁷ [12263: Utvalgte nøkkeltall for avfall og renovasjon, etter statistikkvariabel, region og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

6. EIERSKAPSKONTROLLER – RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER

Oversikt over Karasjok kommunes eierskap i heloffentlige eide selskap er presentert i kapittel 2.5.

Overordnet rammeverk for selskaper og eierstyring

Kommuneloven stiller krav til kommunen om å føre kontroll med at kommunens interesser i selskap kommunen har eierskap i blir ivarettatt på en betryggende måte.¹ Kommuneloven gir videre kommunen anledning til å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskaper som kommunen har eierinteresser i.

I ny kommunelov er det nå lovfestet at kommunene skal ha utarbeidet eierskapsmelding for sin eierstyring.¹

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid, herunder som interkommunalt selskap.¹ Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet kommer frem av selskapsavtalen. En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen. En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

Et aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt hvor eierne ikke personlig svarer for selskapets forpliktelser. Organisasjonsformen reguleres av aksjeloven.

Kilde: kommuneloven, Lov om aksjeselskap, Lov om interkommunale selskaper

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som legges til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer.

Typiske risikoområder som blir undersøkt og vurdert i en eierskapskontroll inkluderer system og rutiner for oppfølging av eierskap, rutiner for valg til styret og representantskapet, opplæring av representantskapet og styret. Samt rapporteringsrutiner til kommunestyret.

6.1.0 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som legges til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer.

Typiske risikoområder som blir undersøkt og vurdert i en eierskapskontroll inkluderer system og rutiner for oppfølging av eierskap, rutiner for valg til styret og representantskapet, opplæring av representantskapet og styret. Samt rapporteringsrutiner til kommunestyret.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til selskaper.

Tabell 18: Identifiserte risikoområder knyttet til selskaper

Område/selskap	Observasjoner	Risikoområder	Risiko
Overordnet eierskapsforvaltning i eierkommunene	Kommunestyret skal vedta eierskapsmelding minst en gang i valgperioden. Det er i forrige valgperiode behandlet og vedtatt Eierskapsmelding, men i nåværende periode er det ikke behandlet per mars 2024. Det er observeres ikke rutiner for å sende ut eierskapsmeldingen eller vedtekter ved nyvalg av medlemmer til representantskapet Det er observeres ikke rutiner for å gjøre vurderinger av videre eierskap, og om selskapsformen er det riktige ut fra nåsituasjonen	- System og rutiner for oppfølging av eierskap på et overordnet nivå. - Opplæring av folkevalgte når det gjelder eierskapsoppfølging - Rapportering til kommunestyret - Valg av selskapsform sett i forhold til for eksempel økonomisk risiko, opprettelse av datterselskap uten medvirkning fra kommunestyret - Sentral målsetninger i kommunen for eksempel planer for klima og miljø ikke er kjent i selskapene	

7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN

7.1 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Tabell 19 Gjennomførte FR og EK i perioden 2020-2024

Forvaltningsrevisjoner / eierskapskontroll	Lever
Avvikshåndtering	2020
Sykefravær og IA bedrift	2021
Rutiner for varsling	2021
Pleie og omsorgstjenester til beboere i Omsorgsboliger og sykehjem (2022)	2023
Helsestasjon og skolehelsetjeneste (opprinnelig oppstart 2021)	
Eierskapskontroll – Fimil AS (bestilt)	

I inneværende perioden er det vedtatt oppstart av *helsestasjon og skolehelsetjeneste*, revidert prosjektskisse behandles på møte den 22.05.2024. I tillegg er det vedtatt eierskapskontroll av FiMIL AS med oppstart i februar 2024.

7.2 Prioriterte og ikke gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2021-2024

Kommunestyret i Karasjok kommune hadde prioriterte følgende revisjonsprosjekter i denne planperioden. Prosjektene er ikke gjennomført.

Tabell 20 Prioriterte og gjennomførte FR og EK i perioden 2020-2024

Forvaltningsrevisjoner
Hjemmebaserte tjenester
Rus og psykiatri
Kommunale veier
Grunnskole
Byggeprosjekter
Sikkerhet og beredskap
Informasjonssikkerhet og personvern

7.3 Statlige tilsyn

7.3.1 Gjennomførte tilsyn i perioden 2021- 2023

Tabell 21 Gjennomførte tilsyn i perioden 2021-2023

Statlige tilsyn	Gj.ført
Arkivverkets tilsyn -	2021
Tilsyn med omsorgsboliger	2021
Barnevernets oppfølging av barn i fosterhjem	2022
Landbruksforvaltning - miljøtilsudd	2023

7.3.2 Varslede statlige tilsyn ³⁸

Sist endret [▲] Kommune [◆]	Fagområde [◆]	Utføres av [◆]	Dato [◆]	Status [◆]	Dokumenter [◆]
Sist endret: 28. Apr 2024 Karasjok	Arbeidsmiljø	ARBEIDSTILSYNET	11.04.24	Gjennomført	Ingen dokument [▼]
Sist endret: 28. Apr 2024 Karasjok	Arbeidsmiljø	ARBEIDSTILSYNET	09.04.24	Gjennomført	Ingen dokument [▼]
Sist endret: 28. Apr 2024 Karasjok	Arbeidsmiljø	ARBEIDSTILSYNET	10.04.24	Gjennomført	Ingen dokument [▼]
Sist endret: 22. Feb 2024 Karasjok	Samfunnssikkerhet og beredskap	STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	29.05.24	Planlegging	Ingen dokument [▼]
Sist endret: 30. Jan 2024 Karasjok	Miljø og klima	STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	05.04.24	Samordnet	Ingen dokument [▼]

I tillegg er det varslet følgende tilsyn på Helsetilsynet sine [nettsider](#).³⁹

I 2024 vil Statens helsetilsyn og Statsforvalterne føre landsomfattende tilsyn med følgende tjenesteområder:

- *Bruk av medisindispensere hos hjemmeboende eldre*
- *Folkehelsearbeidet til kommunen for å fremme god psykisk helse hos barn og unge*
- *Ansvar til Nav-kontoret for å tilby tjenesten økonomisk rådgiving til personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon*
- *I tillegg vil det føres tilsyn med selvmordsforebygging i spesialisthelsetjenesten.*

³⁸ [Statsforvalterne-tilsynskalender \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalteren.no)

³⁹ [Dette skal statsforvalterne føre tilsyn med i løpet av året • Kommunal Rapport \(kommunal-rapport.no\)](#)

8. FORSLAG TIL PRIORITERING AV FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER

8.1 *Sekretariatets forslag*

På bakgrunn de risikovurderinger som er gjennomført er det identifisert/indikatorer på flere områder som etter sekretariatets vurdering kan representere middels-/høy risiko, og hvor kontrollutvalget bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjon av områdene i Karasjok kommune.

Forslag til prioritering av følgende tema/områder forforvaltningsrevisjoner i perioden 2025 – 2028:

1. Politisk og administrativ organisering og styring
2. Rekruttering, bemanning og kompetanse
3. Rus og psykiatri
4. Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging
5. Kultur

Forslag til prioritering av følgende tema/områder for eierskapskontroll 2025-2028:

1. Overordnet eierskap

8.2 *Kontrollutvalgets vedtak i sak 23/24*

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028:

1. Politisk og administrativ organisering og styring
2. Rekruttering, bemanning, språk og kompetanse
3. Rus og psykiatri
4. Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging
5. Kultur

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i plan for eierskapskontroll 2025-2028:

1. Overordnet eierskap

Kontrollutvalget ber sekretariatet fremme sak til kontrollutvalget med forslag til planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Kontrollutvalget behandler sak med innstilling til kommunestyret på et møtetidspunkt som gir kommunestyret anledning til å behandle de to planene innen utgangen av 2024.